

Школа стає інклюзивною. Вона повинна враховувати потреби кожної окремої дитини. На практиці це означає переорієнтацію школи з предметів на правила співіснування в соціумі. Педагоги повинні навчати учнів працювати у команді, конструктивно виражати свої емоції, власні думки, та вирішувати складні завдання.

Школа стає соціально орієнтованою, а отже на перший план виходить комунікація. Підручники стануть не основним об'єктом у навчанні, а лише його частиною. Велику увагу приділять загальному простору школи, який повинен допомагати учням розвиватись.

У початковій школі не буде табелів успішності. Для того, аби батьки краще розуміли рівень сприйняття їх дитиною матеріалу, їм будуть видавати в початковій школі свідоцтва досягнень. В них кожному учневі надаватиметься характеристика, а не оцінка знань.

З'явилися ранкові зустрічі. Перед уроками вчителі та учні у неформальній атмосфері обговорюють плани на день і діляться тим, як пройшли їхні вихідні. Це допоможе дітям набути і поліпшити навички спілкування.

Реформування початкової школи – це лише перша ланка змін в освіті. З вересня 2022 року має набути чинності новий стандарт для середньої школи, а з 2027 – для старшої. Тобто діти, які пішли у перший клас цього року, отримають повністю оновлену середню освіту. Таким чином, менш ніж за 10 років Україна матиме якісно нову школу.

Список використаних джерел

1. Сисоєва С. Роль освіти в сучасному світі // Рідна школа. – 2008. – №11. –С. 3-6.
2. Державний стандарт початкової освіти. <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>, вільний.
3. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ippo.if.ua/predmety/pochatkove/index.php?r=site/stattya&id=1667>, вільний.

УДК: 372.881.116.12

ХОМА О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Нормативно-правова база, що регулює професійну діяльність педагога, визначена у Професійному стандарті «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [4]. За основу взято такі документи: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ ст., Концепція Нової української школи, Концепція розвитку педагогічної освіти, Державний стандарт початкової освіти, Типова освітня програма, Освітня програма, Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах середньої освіти, щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів.

Означена законодавча база визначає напрями, зміст початкової освіти. Сьогодення вимагає від здобувачів вищої педагогічної освіти детального вивчення і аналізу законодавчої, науково-методичної бази, оволодіння інноваційними

методами навчання. Підготовка майбутнього вчителя до навчання української мови набирає нового змісту.

Основні положення, принципи державної мовної політики сформульовано у Законі України «Про освіту» (Розділ 1, стаття 7). «Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти [2].

Відповідно новий Державний стандарт початкової освіти визначив ключові компетентності, серед яких володіння українською мовою, «що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях» [1, с.1]. Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами належить до однієї із компетентностей.

Сьогодні змінюються мета і завдання до оволодіння державною мовою. «Метою вивчення української мови та літератури, мов та літератур відповідних корінних народів і національних меншин є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою, мовами відповідних корінних народів і національних меншин для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей» [1, с. 2].

Особливістю Нової української школи є, з-поміж іншого, організація такого освітнього середовища, що сприятиме вільному розвитку творчої особистості дитини. З цією метою змінюються просторово-предметне оточення, програми та засоби навчання. У Новій українській школі зростає частка проектної, командної, групової діяльності у педагогічному процесі. Відповідно урізноманітнюються варіанти організації навчального простору в класі. Крім класичних варіантів, використовуються новітні, наприклад, мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи [3].

Означені законодавчі акти переорієнтовують початкову освіту на компетентнісний підхід до навчання.

Майбутній учитель початкової школи повинен, в першу чергу, зрозуміти філософію нової освіти: навчання має ґрунтуватися на пріоритетах суб'єктності учня, визнання за ним права на самореалізацію, що потребує зміни мети й ціннісних орієнтацій в освітньому процесі, методики діяльності вчителя.

Аналізуючи нововведення в системі початкової освіти, стає зрозумілим, що в процесі підготовки майбутнього вчителя до навчання української мови слід проаналізувати нормативно-правову базу, зацентувати увагу на доборі форм та

методів навчання, що спрямовані на формування креативного педагога, здатного до інновацій, до розуміння важливості мовної освіти.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти / Учитель початкової школи. – 2018. – №4 (вкладка). – С.1-16.
2. Закон України «Про освіту». Прийнято Верховною Радою України 05.09.2017: [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата опублікування: 28.09.2017).
3. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи. Додаток до Наказу МОН від 23.03.2018 року № 283. [Електронний варіант]. Режим доступу https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/60372/.
4. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [Електронний варіант]. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/zatverdzheno-profesiynyi-standart-vchitelya-pochatkovih-klasiv>

УДК 37.016:502.2(477) «196»

ХОМИК Я. О.,
КУЗЬМА-КАЧУР М. І.
Мукачівський державний університет, Україна

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ МИНУЛОГО В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Питання організації якісного викладання природничих наук і міцного запам'ятовування учнями знань про навколишній світ завжди цікавили педагогів, а у другій половині ХХ ст. вони набули значного розвитку і розповсюдження. Тому накопичений в цей період досвід використання форм організації та методів навчання природознавства в початковій школі доцільно проаналізувати і врахувати на сучасному етапі розвитку освіти.

Вивчення джерел психолого-педагогічної спадщини дав можливість зробити висновок про те, що питання, які розглядалися й розв'язувалися педагогами протягом другої половини ХХ століття, залишаються актуальними питаннями сучасної природничої освіти в початковій школі. Тому теоретичний доробок та практичний досвід початкової природничої освіти минулого можуть бути творчо використані для оптимізації й удосконалення навчання і виховання молодших школярів в сучасних умовах у таких основних напрямках:

– забезпечення матеріальної (наявність й обладнання кабінетів з природознавства, організація «кутків живої природи» тощо) та науково-методичної (розробка авторських навчальних програм, підручників, робочих зошитів, щоденників спостережень, навчальних посібників для вчителів) бази природничої освіти;

– дотримання вимог наступності й безперервності освіти – від дошкільної ланки до повної загальної освіти;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>